

SEVERINUL

Foaie socială-economică săptămânală.

Prețul abonamentului : Pentru Ungaria . . . 6 cor. la an. „ străinătate . . . 10 fr. la an. „ America . . . 2 1/2 dolari la an.	Insertiunile : Rândul cu litere garmond odată publicat : 10 fil., de mai multe ori însă, prețul se reduce.	Proprietar și redactor responsabil : GEORGE M. DOPP.	Redacțiunea și administrațiunea : Caransebeș, „edificiul” Lichtneckert Strada Principală (Főutca)
---	--	---	--

La cumpănă.

De un cârd de vreme, o ciartă urită e la ordinea zilei în foile românești dela noi. Sau luat redactorii la ciartă mai rău ca pilărițele. Foile sunt pline de injurii; iar publicul — plătește. De când ne pomenim, așa au fost. Acum însă au ajuns să-și pună cruce la căpătâiu. Fruntașii neamului, adunați zilele trecute la Budapesta, au condamnat purtarea lor și au hotărât, că vor scoate, la Arad, o foaie care va fi oficioasă, iar „Lupta“ și „Tribuna“ nu se mai pot socoti de foi oficioase ale partidului național.

Zilele trecute un redactor, care se pretinde a fi și el unul dintre apostolii neamului, prin faptul, că în foaia dânsului aruncă cele mai necinstite rezultate la adresa dlui Burdia, a zis, că deoarece: „Burdia nu mai e prezid. Com. de avere, nu mai are material de scris pentru foaia ce redactează“. Ei bine, să nu te crucești, când auzi astfel de vorbe? Adecă să fii mare naționalist e de-ajuns a lovi cu barda 'n cap pe dl Burdia, sau a îndrugă cele mai necinstite vorbe la adresa dânsului, apoi asupra bătrânilor bărbați, cari au încărunțit în cinste, muncind din greu la altarul Domnului? Și nu aceea de a povăui poporul, care-ți cumpără foaia, cu povețe sănătoase și a-l lumina?

Drept are marele apostol al neamului dl Iorga, când zice că:

„Activitatea politică a Românilor din Ardeal și Ungaria e nulă. O mare înfrângere — fără reculegere și fără muncă de îndreptare. Lucruri de fațadă, și în dos trei milioane de dezorientați, de necărturari, de săraci“.

De când ne știm, n'am putut prea multă ispravă culege din foile noastre, doar atâta numai: care știe injură mai cu forfoiu. Am vroi să știm, că cutare „viteaz“ ar fi făcut vre-un bine macar pentru un singur om. Intre adevărații apostoli ai neamului, cari de altfel sunt rari de tot, în răriștea asta mare nu ne prea împedecăm de ei, și totuși se

bat pe pept de atare. Sunt, totuși apostoli dintre acei moderni, cari se pot lăuda că au spart cutare cutie de bani, că au săcat pungile pline de galbini dela Ligă, sau că a falzificat, cutare, la cambii, frecând pereții temniței pentru fapta lui cu anii. Să ne ierți, mărită nație, dar' nu ăștia sunt chemații să te lumineze. Poporul are lipsă de sfaturi economice, de lumină, cărturarii de gazetărie sănătoasă. Foile noastre, habar n'au de toate astea, ci își urmază rostul certelor, care ne duc neamul la rușine, crezându-ne străinii, că suntem un neam de lăieți. Cei, cari eri injurau pe dl Burdia, azi, se împoașcă cu cele mai necinstite batjocuri, unul pe altul. Și astea toate în numele naționalismului.

Nu se croiește soartea unui neam prin certe și injurii, ci prin solidaritate, iubirea de-apropelui, iertarea micilor greșeli vecinului și fratelui, iubirea de patrie și glia strămoșască. Nu trebuie lovit fratele, care a greșit, că nu este rău în care să nu fie și bine și vice-versa. Nu da cu petri în cel ce a făcut barem un singur bine, dacă nu ție, vecinului tău. Dacă un Burdia nu mai este ce a fost, trebuie să fim cu oarecare cumpănire față de dânsul, de oarece la mulți le-a fost sprijon în viață. Dacă dânsul s'a ridicat din copil sărac, din opincă, la rangul de conzilier, trebuia să ne bucurăm, nu să hulim deoarece a fost al nostru și rămâne al nostru.

E un obicei rău încuibat în neamul nostru de a lovi cu petri în cei ce ne fac bine. Alte neamuri nu fac asemenea, ci pe cel picat, al lor îl ridică, sărind cu toții într-o apărare a dânsului, îl ajută la năcaz, chiar vinovat să fie el. Noi, însă dacă vedem, că vecinul nostru are cu un znop de grâu mai mult decât noi, îl pizmuim, în loc să ne bucurăm, că și ai nostri prind rădăcină, dacă e ajuns la rău, ne bucurăm de năcazul lui, în loc să sărim într'ajutor, să-i alinăm năcazul ajutându-i.

Dacă tot așa vor merge lucrurile la noi, vom peri înainte de a ne da seama, că am trăit cândva. Țineți strună și pe mai departe la calea nenorocită de azi, lăsați plugul să ruginească 'n brazdă și vom ajunge cu pași repezi la — faliment.

Luați însă pilda dlui Osvadă, urmați-l pe el și sfaturile lui în ale economiei și vom seceră spice mănoase, ne vom întări, vom îmbogăți patria și neamul; iar buruenile netrebnice și spinii, cari ne opăcesc calea progresului, se vor ofili dela sine și vor peri certându-se, cât le place, în măruntaele prăpastiei, ce înșiși și-o pregătesc.

— D. —

Alegere. Luna curentă s'a împlinit mandatul alor 12 reprezentanți orășenești pe lângă magistratura Caransebeșului. Mercuri în 28 s'a purces completarea lor prin alegere nouă. Au eșit aleși în cercul I. d-nii: Dr. George Dragomir, Dr. Aurel Iorga, Nicolae Stan și Rezács Ignatz; suplenți: Kalkbrenner Antal și George Jumanca. În cercul II. d-nii: Dr. George Labonțiu, Ioan Alionte, Ioan Moșiu, Dr. Petru Barbu, Dr. Kovács László, Pfeiffer Mihály, Elias Ármin; suplenți: Ioan Lazaroni, Mitru Sporea, George Hurduzeu jun. și Braun Hermann.

Conziliul de mareșali, care a avut loc, zilele trecute la Viena sub prezidiul M. Sale Regelui nostru, — se zice, — că a hotărât crearea alor 16 regimente noi de artilerie, geniul va fi pus pe baze mai largi. În vederea reducerii serviciului la 2 ani, contingentul se va mări. Regimentele de infanterie vor fi urcate la 130.

Cătră cetitori!

Cu Nrul de față începem abonament nou la foaia noastră. Prețul e atât de mic, încât orice sărac iubitor de lumină și cetit îl poate jertfi. Rugăm pe vechii cetitori ai „Severinului“, ca după ce au cetit foaia redactată de noi, timp de două luni, de când nu mai apare ca organ politic și ne cunosc rostul muncii, să răspundă la apelul ce-l facem, încurajându-ne și pe mai departe cu încrederea lor; iar dacă nu le convine programul nostru de muncă, să binevoiască a trimite foaia înapoi. La caz contrar, dacă rețin foaia și pe mai departe, vor fi considerați din partea noastră ca abonenți regu-

lați, rugându-i a ne trimite prețul abonamentului care e 6 cor. la an, 3 cor. la 1/2 an. Formatul foii îl schimbăm cu Nr. de față, pentru mai ușoara întocmire a ei.

Cu dragoste frățească
Redacția „Severinului“.

La alegerea locului gimnaziului de stat din loc.

Primum următorul articol spre publicare, sosit din afară. Îi dăm loc în coloanele foaiei noastre fără nici o observare sau adaus din partea noastră.

„La alegerea locului, care ar fi mai apt pentru zidirea gimnaziului de stat, până acum s'au făcut proiecte peste proiecte. S'a debutat în dreapta și în stânga. Loc însă până acum nu avem. Ba avem. Este locul propus de magistratul nostru. Ne temem însă, că prea ne vor durea buzunarele atunci, când acest loc va trebui plătit.

În reprezentanța orașului nostru de aproape doi ani încoace mult s'a vorbit de locurile căsarmelor. Ideea cu schimbul și dislocarea căsarmelor am aflat-o și noi potrivit, bună și — ce încă nu este de retăcut — cea mai ieftină.

Ni s'a spus însă, că schimbul durează prea mult. Că pertractările cu erariul militar țin 2—3 ani, — dacă nu și mai mult. Nouă însă ne trebuiește gimnaziul, acum, — momentan ne trebuiește, căci dacă nu îl vom avea, se periclitează existența gimnaziului

Recunoaștem, că este timpul suprem pentru rezolvirea cauzei. Dar — pentru Dumnezeu, de 2—3 ani încoace ce au făcut forurile competente în cauză? Făcut-au barem unicul paș? Întrebat-au barem, domnii noștri, că este posibil schimbul? Și cari sunt condițiunile? Nu știm întrebat-au sau ba, dar atâta știm, că nici un rezultat nu s'a ajuns

Dacă s'a făcut cel mai mititel paș, rog scuză dela aceia, căroră sunt adresate șirurile prezente. Dacă nu au făcut, vina lor să fie, dacă se fac pe seama orașului atari datorii, cari s'ar fi putut evita.

Am spus-o mai de multe ori că căsarma veche de dindărătul parcului cu monumentul Majestății Sale este locul cel mai potrivit pentru gimnaziu. Fiind edificiul de dinainte bătrân, umed și neapt de locuit, oare nu s'ar putea dărîma acest edificiu? Oare forurile militare competente nu s'ar învoi cu cea mai mare plăcere la dărîmarea acestui edificiu neapt pentru locuit, în care azi numai magazine și cantina militară se mai află? Oare — la caz că pertractările cu schimbul și zidirea căsarmelor țin 2—3 ani — nu s'ar putea cumpăra din plațul acesta erarial partea dinspre parc a plațului căsar-meii? Cred că erariul militar singur s'ar bucură, dacă îi vom cumpăra din acest plaț un teritor apt pentru gimnaziu și cred, că prețul ce îl va cere erariul militar pentru teritorul vindut orașului, nu se va urcă la nici un caz la 100 de mii de coroane.

Toți ne-am putut convinge, că singuraticii, pentru plațurile lor cer sume enorme. Oare nu ar fi la loc, se întrebăm, ce cere erariul militar pe un loc, pe care azi numai un edificiu bătrân și umed se află, care făcându-și ani de zile datorința abia așteaptă să fie demolat.

Dacă acest loc nu îl putem schimba, dacă de 2—3 ani nu s'a făcut nimic pentru perfectuarea schimbului, — hai să cumpărăm acest loc pe seama orașului! Poate că vnzarea-cumpărarea se va putea realiza mai iute.

Te rugăm Domnule primar grăbește cu ofertul, căci zidirea la primăvară trebuie începută.

Ne trebuie pentru gimnaziu 2000 stâneni pătrați. Dacă oferim erariului 20 cor. pe stânen, prețul face 40.000 cor.

Prețul locurilor oferate de singuraticii face 100.000—130.000 coroane. Diferința este considerabilă, este mare și locuitorii Ți vor fi mulțumitori, că ai cruțat pe seama lor 60.000—90.000 coroane. Dară nici finanțele orașului nu sunt atât de briliante ca să nu joace rol așa o sumuliță.

Videant Consules...

Noi pe toată calea ne-am făcut datorința.

— O. —

O librărie și tipografie.

(D.) Avem tipografii și librării destule în patrie. Dintre acestea constatăm cu satisfacție, că, ca model e unica: „Tipografia și librăria diecezei din Arad“.

De un timp încoace, grație P. S. Sale neobositului domn Episcop Ioan I. Papp și diligenței recunoscute și apreciate a administratorului acelei instituțiuni dl Cornel Lazar, această avere înfloreste zi de zi întărind bugetele diecezei Aradului în chip uimitor. — N'avem de cuget a face reclam unei instituțiuni, care singură se recomandă publicului, prin punctualitatea și ordinea exemplară, cu care e condusă de vrednicii ei conducători, în manile căroră încredințate îi sunt destinele, ci ne mărginim a exprima, că nu toate instituțiunile noastre sunt stăpânite de o asemenea punctualitate, ci la multe din ele e înrădăcinată grandomania și deviza „să treacă ziua de azi, ca să vină mâine, să vină Sâmbăta sau prima luni“ — ca să-și ridice leafa, încolo „Pașce murgule, pașce“ și cu asta dau instituțiunile noastre înapoi ca racul, sărăcim, și ne plângem, că nu suntem sprijiniți. Nu așa stau lucrurile la „Tipografia și librăria diecezană“ din Arad. Aci se muncește înadevăr conștiencios; iar administratorul ei, pentru diligența și munca sa încordată a fost distins de cătră Episcopul său, pentru meritele aduse pe acest teren, cu *brâu roșu*, o distincție nu de toate zilele la preoții noștri.

Ni-s'a dat ocaziunea, de am auzit chiar din gura publicului, că ori-cine s'ar adresă la susnumita instituțiune, a fost pe deplin mulțumit și servit cu punctualitate. Avem știri din izvor demn de toată încrederea, că intratele librăriei de sus, pe anul expirat întreze suma de 120 mii cor., a tipografiei de asemenea se ridică la sume enorme. Când te cugeți, că cu un personal mic, cum acolo se lucrează, s'a ajuns la astfel de rezultate trebuie să recunoști, că spirit de întreprindere, de muncă și de cinste domnește în conducătorii puși în fruntea ei, dela cari, să nu fie cu supărare, dar ar putea învăța mult domnii dela aceeași instituțiune a diecezei din Caransebeș.

Primum „Calendarul“ diecezei aradane pe anul 1911. După-cum știm s'a tipărit în

mai multe zeci de mii exemplare. S'a epuizat aproape cu totul. Cuprinde aproape vre-o 14 coale tipar. În el poți afla pe lângă un preț de 25 cr. și un tipar curat, orice îndrumări economice, scrieri literare, șematism, taxe poștale, scala de timbre, târguri etc., și e o carte prețioasă, care nu trebuie să lipsască din nici o casă. Primum și un bogat catalog al librăriei diecezeane din Arad, care se trimite gratuit de altfel tuturor, care îl cer. În acesta e indicat cu fotografiile, bogatul asortiment de cărți literare-științifice, bisericesti, manuale și recvizite școlare, mare asortiment în ornate și recvizite bisericesti.

Intradevăr, nu putem îndestul să recomandăm publicului din părțile noastre că dacă doresc un serviciu prompt, prețuri ieftine în ale școlai și bisericeii, n'are decât să se adreseze cu cea mai deplină încredere „Librăriei diecezeane“ din Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33. Aci se tipăresc și găsesc în mare, toate manualele de școală a dlui Vuia.

Întâmplări și primejdii.

690 băieși omorâți. — Cinci sute oameni omorâți de cutremurul pământului etc.

— O telegramă din Londra anunță că la minele de cărbuni din Pretoria și Arlei, în Anglia, s'au surpat tavernele îngropând 800 de muncitori, dintre cari abia jumătate au putut scăpa. Din Manchester vine știrea, că în minele dela Bolton în urma unei explozii au fost îngropați 290 de muncitori, dintre cari până acum abia unul a scăpat cu viață.

— Abia publicasem știrea despre cufundarea insulei de pe lacul Hoblanko și azi din nou vine știrea unei nenorociri asemănătoare dar în proporții cu mult mai mare. După cât se anunță din La Libertad, pe urma celui din urmă cutremur de pământ, mai multe insule din preajma litoralului de răsărit a San Salvadorului s'au cufundat în ocean împreună cu locuitorii lor. Numărul victimelor atinge cifra de 500 de morți.

— În grupa insulelor malaieze se află și insula Timor, care jumătate este proprietatea Portugalhezilor, iar cealaltă parte a Olandezilor. Din Calcuta vine vestea, că în zilele trecute, sălbaticii de pe teritorul portughez au năvălit asupra alor 4 sate malaieze de pe teritorul olandez omorând aproape o sută oameni. Guvernul olandez a trimis miliție la hotar, ca să apere și scutească viața și avutul supușilor sei.

Povețe economice.

Sfaturi pe Ianuarie.

La casă și curte. Încheie socoșile din anul trecut. Trimite abonamentul la foi. Drege uneltele economice, ca să le ai gata pe timpul lucrului. Vitelor dă-le nutreț învrăstat, căci îl mistuie mai bine. Adună și cară acasă lemnele de foc și zidit.

În grajd. Fiindcă iarna, boii nu se folosesc la poveri mari, li se poate detrage puțin din nutreț. Iepele de fâtat pune-le foarte puțin la lucru. Grijește să nu se răcească vitele, ceea ce se poate întâmpla, dacă le dai nutreț prea rece, sau poate chiar înghețat. Grijește de albine.

În grădină. Curăță pomii de mușchi, omide, coajă bătrână, crengi uscate și de

iască. Unge ranele cu amestecătură de balegă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună zăpada cu lopata grămezi în jurul pomilor: astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă.

Pe câmp. Cară gunoiul; gunoiește sămănăturile de trifoiu și lucernă.

În pivniță (podrum). Începe sau continuă cu tragerea vinului nou, după cum acela se limpezește.

Semne de timp. Ianuarie cald, nu e semn de an mănos. După iarnă neagră cu vânturi calde se umplu morminții. Ianuarie geros și uscat aduce Faur cu neauă. Ianuarie cu negură aduce Faur umed. Cum a fost timpul la Sf. Grigorie (10) așa va fi tot anul.

„Calendarul“ diec. Aradului.

Vești din toate părțile lumii.

P. S. Sa Episcopul Caransebeșului a fost zilele trecute la Timișoara, unde a făcut vizite la notabilitățile bisericești militare și civile din Timișoara.

Pentru internatul „Liviu Marcu“ din Lugoj, a dăruit P. S. Sa episcopul Dr. Miron E. Cristea suma de 100 coroane.

Baron maghiar. Maj. Sa a ridicat la rangul baronatului pe marele fabricant de cement Filip Ohrenstein cu predicatul de Beocin.

Să deschid târgurile de vite. Morbul lipicios de gură și unghii, prin părțile noastre, har Domnului a dispărut cu totul. Autoritățile au și început deja pertractările cu veterinarii și dacă plugarii se vor ține strict de modul de apărare contra boalei, posibil prin 10 Ianuarie se vor deschide piețele, târgurile de săptămână și de țară pentru vite. Mare bătaie de Dumnezeu a fost pe capul poporului nostru, cu trimiterea bolii peste boulenii, purcelașii și oițele lui, în cari a avut bietul toată nădejdea de a-și scutura umerii de greumântul traiului, dărilor și datoriiilor, și a tinut prea de tot mult această pedeapsă.

Limba regimentului. Ministrul comun de războiu a dat o ordinațiune, de înțelesul, că pentru viitor se deschid cursuri de câte trei luni pe seama ofițerilor pentru a învăța, spre a cunoaște bine, pe lângă limba germană, ca limbă de comandă și de serviciu încă o limbă, care se vorbește în regimentele armatei austro-ungare. După terminarea cursului fiecare ofițer va fi examinat și clasificat cu privire la măsura în care și-a câștigat cunoștințe din o limbă ori din alta de regiment. La avansare se va ține cont de cunoașterea limbei a doua, și la rangul de major nu poate înainta nime dacă nu știe decât numai nemțește. Dispozițiunea aceasta a ministrului comun de războiu s'a luat în vedere a faptului, că serviciul activ militar se va reduce la doi ani, deci instruirea soldaților trebuie să se facă mai repede, în care scop e necesar, ca ofițerii să se poată înțelege cu soldații și să-i poată instrui în limba lor.

Halul gazetelor noastre românești a ajuns insuportabil. Și vrajba se întetește mereu, se pare mai mult pe tema intereselor înguste personale — dacă și gazetelor se poate da acest atribut — și prea puțin pentru apărarea, ori lămurirea unor principii conducătoare, menite a ne smulge din învâlmășagul păcătos în care a ajuns viața noastră publică. Unde ești tu Tepeș! Să ne cureți atmosfera infectată de o boală primejdioasă? „Rev. preșilor“.

Procesul Kossuth-Habár, după ce produsese o senzație enormă, a ajuns în fine la sfârșit. Jurații s'au pronunțat, iar tribunalul, pe urma verdictului au judecat

pe redactorul Habár la cinci luni temniță ordinară și 1000 coroane pedeapsă în bani.

Spre orientarea publicului primim următoarele: Numărul prim al ziarului săptămânal „Poporul Român“ va apare numai în 8 Ianuarie 1911 st. n. (26 Dec. 1910 st. v.) Cauza acestei întârzieri este că am fost siliți să organizăm o redacție și administrație nouă și să cumpărăm un tipar pentru ziar românesc.

Adm. „Poporul Român“.

Prăbușire. În săptămâna trecută iarăș s'a prăbușit o zidire, mai nainte de-a fi terminată, într'una din străzile Budapestei. Un zidar a fost omorât, al doilea zidar și două muncitoare s'au ales cu rane grave.

Sânge. În Galați, lângă Făgăraș, a fost zilele trecute alegere de primar. Fiindcă prim-pretorul nu pusese în candidație și pe omul, pe care-l voia poporul de primar, oamenii s'au revoltat, au amenințat, iar jandarmii au făcut întrebuițare de arme și au omorât doi oameni, iar 9 sunt grav răniți.

Căsătorii de probă. În Bavaria și mai ales la München se practică pe o scară întinsă obiceiul „căsătoriilor de încercare“. Ele sunt o urmare a marelui libertăți, de care se bucură fetele, în lupta pentru existență ce o duc încă din tinerețe fetele din Germania. Studentul universitar, micul funcționar, celibatarul încarnat, străinul care vrea să petreacă câțiva ani la München, fără a se împovăra, toți acestia fac încercări cu „căsătorii pe timp nehotărât“. Un anunț prin ziare, o vizită la cafenea, berărie sau la vreun magazin ajunge pentru acest scop, căci e colossal de mare numărul fetelor ce se pun la dispoziție pentru asemenea căsătorii. De notat e că aici nu este vorba de concubine ci de fete cinstite. Fata își jertfește tinerețea și iubirea, îngrijește cu un devotament mișcător de sănătatea iubitului ei, îi coasă hainele și rufăria, iar când bărbatul nu are bani, tot ea întreține gospodăria din propriile sale mijloace, muncind deși știe că această „fericire“ durează câțiva ani. Cinci la sută din aceste căsătorii se transformă în căsătorii legitime, 90 la sută sfârșesc prin despărțire. Căsătoria de probă se sfârșește când studentul și-a terminat studiile, când funcționarul a fost permutat, când străinul se înapoiază în patria sa. Asemenea despărțiri se repetă în fiecare zi pe peronul gării. Câteva cuvinte de dragoste până sosește trenul, apoi încă o sărutare, câteva lacrimi și „soțul“ pleacă pentru totdeauna. O oră mai târziu „soția“ a găsit alt bărbat. — Să le fie de bine azi una mâne alta, ca la Turci.

Ce conține corpul omenesc? S. Scriptură învață că Dumnezeu a creat pe om din praf. Acum un chimic american a analizat praful acesta prefăcut în corp și dovedește foarte interesant, că în adevăr corpul omenesc conține părți de minerale, și încă în cantitate foarte mare. Înțeleptul acesta a constatat, că compozițiunea corpului omenesc este egală cu compozițiunea chimică

alor 1000 de ouă. Sarea, carbonul, apa și celelalte materii din corpul omenesc ar ajunge pentru mânărea unui motor, pentru umflarea unui balon, ba chiar pentru luminarea unui drum de 500 metri. Din ferul ce conține corpul omenesc s'ar putea fabrica 200 de ace, sau 5 cuie de potcoavă; iar din fosforul din corp s'ar putea pregăti 22.000 de chibrite, cari ar ajunge să otrăvească 700 oameni.

Poșta Redacției.

D-lui I. Moldovan Mazanaieștie (Bucovina). Mulțumim de cuvintele de încurajare. Abonamentul e 6 cor. la an și nu 4 cum din greșală a fost pus în fruntea foii. — Vă salutăm cu dragoste frățească.

D-lui Argyelan L. Tisovița. Primit 8 cor. ca ab. pe anul trecut și viitor 1911.

4074 sz. kig. 1910.

Publicațiune.

Senatorul orașenesc, ca corporațiune-autoritativă de prima instanță, aduce la cunoștință, că mandatul membrilor din această corporațiune expiră cu începerea anului 1911, de pe teritorul orașului Caransebeș. Se defige alegere nouă pe ziua de 15 Ianuarie 1911, la 10 ore a. m. în cancelaria senatorului I. orașenesc Eduard Bastius. Cei în drept de alegere, cari doresc a se folosi de dreptul lor de vot, se pot informa despre acest drept în orele oficioase, în cancelaria administrațiunei orașenești.

Caransebeș 23 Dec. 1910.

Octavian Bordan
primar.

4387 sz. kig. 1910

Publicațiune.

Fabrica de lemn dela „Balta-sărată“, dorește a înființa în nemijlocita apropiere a fabricei, o arzătoare de cărbuni (cărbunariță). În înțelesul art. de lege XVII § 25 din 1886, pentru îngăduința încopciată cu aceasta branșe, se va ține pertractare la fața locului în ziua de 30 Ianuarie 1911 orele 9 a. m. Invit prin aceasta pe toți interesații, ca să-și deie părerile și obiecțiunile lor în scris și în ziua pertractării și verbal conducătorului pertractării dl senator I. Eduard Bastius. Dacă nu vor intra scrisori contrare-excepționabile până la ziua defiptă, locul cerut de fabrică i-se va da.

Caransebeș 21 Dec., 1910.

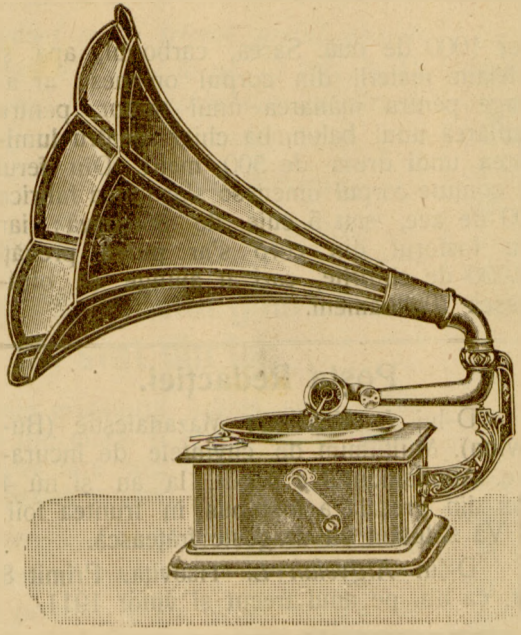
Octavian Bordan
primar.

Prima cassă de păstrare din Karansebes

acordă împrumuturi hipotecare în orice sumă pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Dupăce ne-a succes a intra în legături finanțiale cu **Institutul de credit agrar din Sibiiu**, mai departe fiind noi în strânsă legătură cu un **institut distins din Budapesta**, suntem în plăcuta poziție a acorda **împrumuturi hipotecare pe amortizație, pe un termen de amortizație de 10—50 de ani** pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Direcțiunea institutului servește cu orice deslușiri, îndeosebi cu privire la convertiri de împrumuturi.

Mașini de vorbit și cântat (Gramofoane) în Caransebeș strada Orșovei.

Mare asortiment de gramofoane și plăci (în toate limbile) dela primele fabrici din patrie și străinătate.

10 buc. plăci cu 22 cor.

1 bucată cu 2 cor. 50 fileri.

Orice părți privitoare la gramofoane să capătă în magazinul meu.

Reparaturi se execută prompt și efitin. Cu prețcurenturi servim grătit. Se primesc agenți.

Cu stimă

Tomas Watz.

Făină de Lovrin.

Aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că am deschis un magazin de

făină de Lovrin

în strada Burdia Szilárd (casa proprie) și o vând cu prețurile cele mai efitine posibile. Tot aci On. public poate procura tot soiul de bucate, precum: cucuruz, grâu, ovăs, orz etc. cu prețuri moderate, calitate bună.

Cer sprijinirea On. public.

Cu stimă

Iulius Pollák

Birou de informație.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provință, m'am hotărit să deschid în *Budapesta* un

— Birou de informație. —

Ori-ce informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză — dau în decurs de 2—3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și spesele de poștă pentru răspuns.

L. Olariu

Lajos utca 141. III/19.

Budapest

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratalui public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase
— prețuri. —

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit preșuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor, țigle crestate fran-
= ceze și țigle catanizate. =

Modalități de solvire avanta-
= gioase și după invoiala =

Roagă sprijinul on. public

MILINYI ROBERT,
directorul țiglariei orașului.

IOAN FARA

tinicher (spengler)

Karansebeș (Strada Maria Terezia)

Recomandă magazinul său solid și bogat sortat în toate cele ale tinicheriei.

Cu deosebire recomandă scaldătoarele sale de tinichea cu seau fără încălzire; mai departe primește tot felul de lucruri aparținătoare tinicheriei precum: acoperișuri de case cu pleu, valaie (scocuri) la streșinile caselor, repararea și fărbierea acestora pe lângă prețuri solide și prompte.

Cu oferte totdeauna gata.

Picurii lui Brády — — pentru stomac

provăzuți cu marca de scutire I. C. Maria de Mariacell, numiți de popor Picuri de Mariacell pentru stomac, timp de 30 de ani s'au a-deverit atât de buni, încât sunt indispensabili pentru orice casă. Picurii aceștia au efect neintrecut la tot felul de stricare a stomacului, ardere de stomac, scaun neregulat, sgărciu de stomac și dureri de cap, vomare, insomie și gălbinare. — Se poate căpăta la ori care farmacie. 0 sticlă mică 80 fileri, o sticlă mare 1 cor. 40 fileri, 6 sticle 5 coroane 3 sticle duble 4 coroane 50 fileri

Expedează franco farmacistul:

Brády K. farmacie la „Regele Ungariei“. — Wien, I., Fleischmarkt I. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire P. C. Maria de Mariacell, pachetarea în roșu, și la subsciere după cum se vede în chipul de față.

Ambulatorul pentru bandage — a lui POLLITZER —

instituțiune publică pentru cei ce pătinesc de surpătură, specialist în bandage, pe seama
— celor vătămăți. —

Budapesta, IV., Kossuth Lajos utca 8., félemelet.

Medicul experat al institutului stă la dispoziția oricui fără a pretinde taxe. Nu e nime obligat a solvi vre-o pretenziune pentru consultarea medicală.

Control medical! Prețuri scăzute!
Manipulare specialistă individuală!

— Bandage brevetate, deja
dela 5 coroane în sus. —

Comandele din provincie, se execută din partea institutului, pe lângă stricta observare medicală, garantându-se totodată cea mai mare discreție.

Articli igienici, calitatea cea mai fină și sterilizată, recomandată de medici. Se poate da încredere deplină. Un tuțet 2—16 coroane.

Tot acolo a apărut acum: „Sănătatea omului“, opul medical, care se ocupă indeosebi cu suferinzii de surpătură dând îndrumări, ca acestea cum au să se folosească pentru și contra. Acest op se trimite oricui în plic închis fără spese, din partea direcțiunii institutului.

Tipografia

Jacobovits J. și soțul

Aduc la cunoștință Onor. Public, că cu începere din 15. November n., am legat contract legal de companie la tipografia de sus cu dl George M. Dopp. Drept aceea rugăm P. T. Public a ne sprijini cu comande de tipărituri de orice soi ce ating arta tipografică, pe cari le vom execută cu diligență și prețuri moderate.

Cerând sprijinul tuturor, semnăm

cu stimă

Iosif Jacobovits și soțul.